

közül némelyik egy-egy nagyobb tanulmány terjedelmével bír. Végül a bizottságnak azt a kérését adta elő, hogy *Csemegi* Károly özvegyének a törvényesen megengedett legmagasabb nyugdíj 2500 forintban megadassék.

Szell Kálmán kijelentette, hogy teljes meggyőződéssel magáévá teszi a *Csemegi* emléke iránt kifejezett elismerést és minden nyilvánulását közzé fölkarolni és támogatni. A miniszterelnök maga is ismeri a *Csemegi*-könyvtárt és megszerzését följötté kívánatosnak tekinti. Megígéri, hogy az ügyet haladéktalanul a minisztertanács elé viszi. Az özvegynek adandó nyugdíjat illetőleg szívesen megígéri a méltányos és jogos kérelem teljesítését.

A miniszterek szintén biztató választ adtak a küldöttségnek, mire Apponyi megköszönte a kormány tagjainak érdeklődését.

— (**Mark Twain Budapesten.**) Mark Twain, a hírneves amerikai humorista s a világirodalom egyik legelső alakja, a lipótvárosi kaszinó meghívására ma Budapestre érkezett, hogy e kaszinóban szombaton este nyolc órakor fölolvasást tartson. Többben kimentek az egy óra ötven perckor a nyugati pályaudvaron megérkezett író elé, hogy lássák azt az embert, a ki nagy tehetségével ritka akaratot párosítva, ilyen fényes pályát futott meg. Nyomorban töltötte gyermekkorát, tizenhárom éves korában szedőinas lett, ezalatt folyton tanult és olvasott, majd a Missisipin járó hajókon szolgált éveken át mint kalauz — s tehetsége utat törvén — lett belőle világhírű író, noha az iskola egyébre nem tanította meg, mint írni — olvasni. Mark Twain kíséretében van a felesége és két csinos leánya, kikkel a *Hungáriá*-ba szállt. Mark Twain egy hatvanöt éves, őszfejú, markirozott, éles arcu ember, a ki jobban szeret hallgatni, mint beszélgetni és kissé nagyot hall. Néhány budapesti újságíró Galántáig eléje utazott s ezek tanui voltak, hogy mennyire meglepte őt Érsekújvárott az állomási cigányzene s tudakozódott, hogy vajjon ezek a cigányok is a magyar vasutak kötelékébe tartoznak-e? El volt készülve rá ezek után, hogy Budapesten még nagyobb banda fogadja. Megmagyarázták neki, hogy a vonatok berobogásának megzenésítése érsekújvári specialitás. Mark Twain tudja, hogy magyarra rendkívül sokat lefordítottak tőle, de az a nézete, hogy a nagyon amerikaias bizarrsággal irt dolgai csakis eredetiben élvezhetők. Nagyobb munkái közül nálunk nagy sikere volt: *A holdus és királyi-nak*, *Tamás urfi kalandjai-nak* és *Huckleberry Finn kalandjai-nak* s mindamaz apróságainak, a melyek mentek az amerikanizmusoktól. Mark Twain irodalmi munkássága révén nagy vagyont szerzett, de szerencsétlen spekulációkban pár év előtt nagy részét elvesztette. Most azon az uton van, hogy újra vagyont gyűjtsön. Bécsbe azért ment lakni, hogy a leányai németül és zongorázni megtanuljanak. Ő nem igen tudott megtanulni németül — ért mindent, de nehezen beszél. Egyszer Drezdában a német nyelv ellen olvasott föl s a felbőszült germánok majdnem botrányt csináltak. Budapesten egy hétig marad. Szombati fölolvasására csak névre szóló számozatlan ülőhelyeket péntek déli tizenkét órától délután két óráig adnak ki a lipótvárosi kaszinóban. A hírneves humorista holnap délután három órakor fölkeresi az újságírók házáat, az *Olthon*-t. Ma este levelet irt *Rákosi* Jenőnek, az *Olthon* elnökének és e levélben bejelentette látogatását.

— (**Két csata ötvenedik évfordulója.**) *Avadról* írják: Az aradi házi ezred ma szép ünneppel ülte meg a mortarai diadalok ötvenedik évfordulóját. Reggel a várban tábori mise volt, mely után *Wachsmann* ezredes méltatta a régi gyulai ezred diadalát. Beszédét magyarul és oláhul tolmácsolták. A legjobb altisztek jutalmat kaptak a nap emlékére. Az ezred zászlóval elléptetett a *Blondein* tábornok mellett álló jáki *Tóth* István nyugalmazott százados előtt, ki az ütközetben részt vett. Délben a tisztikaszinóban lakoma volt, a melyre a polgári hatóságokat is meghívták. A legénység számára is mulatságot rendeztek. — *Zágrábban*, mint egy ottani távirat jelenti, az 53-ik gyalogezred ma a novari csata ötvenedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepet. Az ezrednek kiváló része volt a csatában.

— (**Nagy idők tanúja.**) *Wolfsgruber* Ignác 1848—49-ki honvédhadnagy, kereskedelemügyi miniszteri tisztviselő, március 23-án hetvenkét éves korában meghalt Budapesten. Holnap délután temetik Batthyány-utca 34. szám alatt levő lakásáról.

— (**Betegek köszönete.**) *Hauszmann* Alajos műegyetemi professzor és neje ezüstmenyegzőjük alkalmából megajándékozták a Rókus-kórház II. sebészeti osztályának betegeit. A betegeknek nagy

örömet szerzett a jótékony adomány, melyet hozzánk küldött levelükben köszöntek meg.

— (**Brankovics patriárka és a szántóval hitehagyottak.**) *Brankovics* György, a szerb patriárka a minap pásztorlevelet küldött *Szántóva* község sokác lakosaihoz, a kik a katolikus egyházból áttértek a görög-keleti vallásra. A patriárka megdicséri a sokácokat, a kik ő szerinte csak visszatérnek régi hitükre. Egyben megígéri nekik támogatását s lelkükre köti az egyházhoz való ragaszkodást.

— (**Bülosészettanhallgatók a kultuszminiszternél.**) A bülosészettanhallgatók nevében ma küldöttség tiszteleggett *Wlassics* Gyula kultuszminiszternél. A küldöttség tagjai: *Lenkei* Géza, *Nagy Márk*, *Porcs* Kálmán, *Márfy* Oszkár és *Dapsy* László, arra kérték a minisztert, hogy tegye hozzáférhetővé az egyetemi hallgatóknak, főképp pedig a tanárjelölteknek a művészetek, elsősorban pedig a színművészetek gyakorlati tanulmányozását. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a Nemzeti Színházban és az Operaházban iparkodik majd a fiatalság számára kedvezményt kioszközülni.

— (**Misz Halton adója.**) *Misz* Mary *Halton*, a kitünő művésznő, a ki a *Magyar Színházban* gyönyörködtette a főváros közönségét, már elutazott Bécsbe, a hová egy kellemetlen magyar hivatalos irat követte. *Halton* kisasszony vendéglátékai az exlex idejére estek és így az adóhivatal, a melynek figyelmét sohasem kerültek el a vendégszereplő művészek, nem követelte tőle, hogy adót fizessen bevétele után. Alig hogy vége volt az exlexnek, az adóhivatalnak az volt a legelső dolga, hogy adóintést küldött *Halton* kisasszonynak, melyben fölszólította, hogy három nap alatt fizessen kétszáz forintot, különben végrehajtással szedik be ezt az összeget. Az adóintés már nem találta Budapesten a művésznőt, de az adóhivatal nem esett kétségbe, hanem utána küldte az adóintést a császárvárosba.

— (**Dinamit a fumei dohánygyárban.**) *Fumei* tudósítónk éppen oly rejtelmes, mint megdöbbenő eset hírért táviratozza nekünk. A *fumei* dohánygyárban tegnap egy ládában, a melyben tizenöt kilogram sport-cigaretának szánt dohány volt, huszonöt darab dinamittal megtöltött pisztolygyutacsot találtak. A dohánygyár igazgatója vizsgálatot indított a rejtelmes ügyben, melyről az illetékes hatóságnak Budapestre is jelentést küldött.

— (**A megkésétt tél.**) Gyönyörű a főváros így tiszta fehérén holdvilágos éjszaka! Szinte azt hiszi az ember, hogy Szilveszter van s éjfél misére sietnek a hívők. Az illuziót azonban eloszlatja egy pillantás, a mit a naptárra vetünk. Tavasz volna már, harmadik napja a tavasznak s ime, langyos fuvallom helyett hideg szél dühöng, a melynek hátán lavina reptül. Kéttarasos hó borítja az utcát s a tetők is roskadoznak alatta. A csilingelő villamosok este még bírtak járni, de ha megmarad a szibériai idő reggelig, bizony nem forog majd semmiféle alkalmatosság kerekre. A megkésétt télnek örül valahány asszony és leány van csak Budapesten, mert a márciusi hó széppé teszi őket.

Nemcsak Budapesten, hanem az ország minden részében esik a hó. *Pécsről* táviratozzák, hogy három napi hőség után tegnap fagy támadt s ma reggel óta szakadatlanul hull a hó. *Baranyamegye* mélyebben fekvő községeit két méteres hó borítja s néhol a házakat úgy kellett kiátni belőle. A gyümölcsfák elfagytak, de a vetőmag szerencsére még nem szenvedett kárt. — Külföldről is hőséssről kapunk hírt. *Grácban* a hózivatar miatt járhatatlannak az utak s a déli vasut vonatai csak nagy késéssel közlekednek.

— (**Husvétii ájtatosság.**) A nagyheti és husvétii istentisztelet rendje a *tevédvárosi* templomban a következő lesz: Vasárnap délelőtt kilenc órakor barkaszentelés, délután félötör körmenet; nagycsütörtökön kilenc órakor *Stieber* plébános nagymiséjét mond, miközben a hívők áldoznak, majd pedig elhelyezik az oltári szentséget; nagypénteken kilenc órakor lesz a csankamise, a kereszt leplelézése, az oltári szentség elhelyezése az Ur sírjánál, végül szent beszéd, mondja *Angyal* Kálmán káplán. *Nagyszombaton* nyolc órakor tűz, husvétii gyertya és keresztut-szentelés, utána nagymise. Délután hat órakor föltámadási körmenet. *Husvét vasárnapján* háromnegyed tíz órakor lesz az ünnepi mise, azután szent beszéd, délután vécsernye; husvét hétfőjén reggel kilenc órakor *Kovács* Kálmán dr., háromnegyed tizenegy órakor pedig *Papanek* Ferenc káplán prédikál. Fehérvásárnap reggel nyolc órakor lesz a kerületbeli iskolás gyermekek megáldása. A *ferencrendiek* templomában vasárnap reggel nyolc órakor lesz a pálmászentelés. Nagycsütörtökön reggel nyolc órakor ünnepi nagymise.

Mise alatt áldozás és az oltári szentség elhelyezése. Nagypénteken reggel nyolc órakor ünnepi nagymise és szent beszéd, mondja *Bádn* Sándor rendfőnök. *Nagyszombaton* reggel nyolc órakor nagymise, a nagyheti ceremóniákkal. *Husvét vasárnapján* és husvét hétfőjén reggel nyolc órakor ünnepi nagymise. Délután négy órakor vécsernye.

— (**Márciusi lakoma.**) A *Budapesti Újságírók Egyesülete* ma este hat órakor lakomával ülte meg március 15-ét, a sajtószabadság születése napját. Az *Országos Kaszinó* nagytermében gyűlt össze az ünnepi társaság, melynek legérdekesebb alakja *Mark Twain*, a híves amerikai humorista volt, a kit nagy szíveséggel fogadtak. Az asztalfőn *Szell* Kálmán miniszterelnök ült *Perczel* Dezső képviselőházi elnök és *Hoitsy* Pál között. *Mark Twain*, *Pulszky* Agost és *Láng* Lajos közt foglalt helyet, míg vele szemben *Kossuth* Ferenc helyezkedett el. Ott voltak továbbá a lakomán *Wlassics* Gyula, *Darányi* Ignác, *Hegedűs* Sándor, *Plósz* Sándor miniszterek, *Wekerle* Sándor, *Szilágyi* Dezső, *Tallian* Béla, *Radó* Kálmán, *Berzeviczy* Albert, *Andrássy* Gyula és *Tivadar* grófok, *Fimmer* Kornél, *Vörös* László, *Neményi* Ambrus, *Abrányi* Károly, *Polónyi* Géza, *Gyórfy* Gyula, *Végh* Artur, *Matúská* Péter, *Verner* Gyula országgyűlési képviselők, *Atzél* Béla báró, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester és mások. A hivatalos fölköszöntők után *Szell* Kálmán miniszterelnök szólalt föl s hódolva a sajtó nagy hivatásának, poharat emelt a szabad sajtóra, a melynek forrása az igazság, a melynek célja és ideálja az igazság. *Szilágyi* Dezső vidám felköszöntőben hálálta meg az egészségére mondott tiszteletet. Azzal végezte beszédét, hogy nálunk a sajtószabadság az ő erős hite szerint megmarad, azzal az állammal, azzal a nemzettel együtt, a melynek földjén született s megmarad az idő végéig. A mi főm fogja tartani, az a sajtó képviselőinek hi kötelesség-teljesítése. Nagy lelkesedést keltett *Pulszky* Agost képviselőnek angol nyelven mondott pohárköszöntője, a melylyel a lakoma érdekes vendégtét, *Mark Twain* ünnepelte, a ki szerinte a megfordított újságíró. Az újságíróknak ugymond, fájdalom, feladata gyakran az, hogy a hazugságot az igazság mezébe öltöztessék; ő azonban az igazságra huzza a hazugság subáját, hogy annál könnyebben fogadjuk barátságunkba. *Mark Twain* néhány angol szóval köszönte meg a szíves vendéglátást, azt a sok jót, a mit róla mondanak, azt is, hogy nagy hazugságnak mondják. Ő a hazugságot az élet szükséges alkotó elemének tartja, de csak a nemes hazugságot, a mely a távolabb eső, felhőkötől eltakart igazságra törekszik. Nincs nagyobb dolog, mint a gondolat szabadsága, de az a szabadság, a mely a bünt ostromozza, és nem az, a mely büntre csábít és a bünt utánozza. A magyar sajtó munkásaira emelte pohárát. *Lipsey* Adám *Jókai* Mór dr.-t, a márciusi nagy napok nagy élő tanuját köszöntötte föl, a ki influenzája miatt nem vehetett részt a mai lakomán. *Wekerle* Sándor a sajtót mint nagyhatalmat dicsőítette, a mely ránk, magyarokra nézve még több, még jelentősebb a hatalomnál, mert megörzöje múltunk emlékeinek, biztosítja jelenüknek, felkeltője jövő reményeinknek. *Wekerle* pohárköszöntője után a társaság oszladozni kezdett.

— (**Gyanus megbetegedés Bécsben.**) *Bécsből* jelenti tudósítónk: Egy itteni esti újság ma azt jelentette, hogy a bakteriológiai intézet *Schneider* nevű szolgája tegnap este hirtelen megbetegedett és hogy azonnal izolálták, mert betegségének jelei pestisre vallottak. A felhivatalos *Wicner Abendpost* most azt jelenti, hogy a szolga valóban megbetegedett légesőhurutban, láza volt, de testének hőmérséke csak keveset emelkedett. Biztonság okáért azonnal elkülönítették, de ma már jobban van, láza elmúlt és holnap már valószínűleg megkezdí elgálatát. Az a hír tehát, hogy a szolga pestist vagy valami ragadós betegséget kapott volna, merőben alaptalan.

— (**Egyetemi élet.**) A *Műegyetemi Kör* bizottsága mozgalmat indított, hogy a technikusok a budapesti gyárakat és a műszakilag érdekes intézményeket kisebb csoportokban meglátogathassák. Budapestnek évről-évre tejlődő gyáripára és a technikanak nálunk is meghonosodott vívmányai ugyanis lehetővé teszik az egyetemi hallgatóknak, hogy tanulmányaikat nálunk is praktikusán kiegészíthessék. E célból *Lipthay* Sándor rektor és *Zerkovits* Rudolf műegyetemi ifjusági elnök aláírásával körlevelet küldtek minden gyár- és intézet vezetőjéhez, melyek valószínűleg teljesítik az ifjuság kérését.

— (**Templomi gyűjtés.**) A *Nagypénteki ref. Társaság* kérelmére a budapesti ref. egyház presbiteriuma megengedte, hogy nagypénteken a főváros összes ref. templomaiban a társaság bölgyvársztánnya gyűjthessen a szegény elzülött gyermekek otthona javára. A gyűjtés vezetésére a társaság elnöksége *Bánffy* Dezsőné báróné, *Wlassics* Gyuláné, *Osiky* Kálmáné, *Dániel* Ernőné báróné, *Balint* Sándorné, *Bóné* Gézané, *Joanovics* Uray Irén urhölgyeket kéri föl.